روزنامه صبح ایران
امتیاز

پیش‌بینی جدید از قیمت دلار در بازار

مریـــم فکری: عضو هیات نماینـــدگان اتاق بازرگانـــی ایران درباره ادامه‌دار بودن یا نبودن ریزش نرخ دلار در بازار پاسخ داد.

به دنبال تغییر و تحولات جدید در مدیریت بانک مرکزی و سیاست‌های جدیـــد ارزی، قیمت دلار دیروز تا کانال ۳۹ هـــزار تومان پایین آمد؛ این پیش‌بینی‌ای بود که علی شـــریعتی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایـــران در گفت‌وگو با خبرگزاری خبرآنلاین داشـــت و گفته‌بود در نتیجه تحـــولات اخیر بانک مرکزی، قیمت دلار در فـــاز اول تا کانال ۳۸ و ۳۹ هزار تومان پایین خواهد آمد.

این تغییرات قیمتی در حالی در بازار رخ داده که روز چهارشنبه هر دلار آمریکا وارد کانال ۴۴ هزار تومان شده بود.

ریـــزش قیمت‌ها در بازار این‌گونه بود که دلار آمریکا با کاهش ۲ هزار و ۲۰۰ تومانی روبه‌رو شـــد و در کانال ۳۹ هزار تومان قرار گرفت. در حال حاضر هر دلار آمریکا در بازار ۳۹ هزار و ۲۰۰ تومان قیمت دارد.

در این شرایط، علی شریعتی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با خبرگزاری خبرآنلاین در پاســـخ به این پرسش که قیمت دلار در فـــاز بعـــدی تا چه قیمتی ریزش خواهد کـــرد؟ گفت: نهایت ۳۵ هزار تومان.

تحلیلگـــران اقتصادی اعتقـــاد دارند در صورتی کـــه رییس کل جدید رویه‌های ســـابق را در بانک مرکزی تغییر دهد و برخلاف رییس سابق، از کارشناســـان حوزه ارز به ویژه متخصصان این بازار در بخش خصوصی استفاده کند، می‌توان نسبت به ساماندهی بازار ارز در کشور امیدوار بود.

کارگرانی که از ادامه زندگی انصراف می‌دهند؛

اخراج از کار و مشکلات معیشتی و در یک کلام استیصال

■ زهرا معرفت

انتشـــار خبر خودکشـــیِ دو کارگر در یک هفته و همچنین آمارِ بالای اخبار منتشـــر شده از خودکشـــیِ کارگران از ابتدای سال تا کنون را باید زنگ خطری جدی دانســـت. خودکشی‌هایی که عمده‌تریـــن علت آن‌هـــا اخراج از کار و مشـــکلاتِ اقتصادی و معیشتی است.

«آرش تبرک»، یکی از کارگران شرکتی پتروشیمی چوار ایلام، روز دوشنبه پنجم دی ماه، به زندگی خود پایان داد. این سومین خودکشیِ کارگریِ امســـال در کارخانه‌ی پتروشیمی چوار است. «محمـــد منصوری» و «علی‌محمد کریمی» دو کارگرِ دیگر این کارخانه نیز پیشتر در شـــانزدهم و هفدهم مردادماه به فاصله‌ی یک روز دست به خودکشی زدند.

اگرچه روابط عمومی پتروشیمیِ چوار ایلام، علتِ خودکشیِ این کارگرِ جوان را بی‌ارتباط با کارخانه دانسته، اما برخی از کارگرانِ این کارخانه تأکید دارند که آرش درپیِ اخراجِ یک شبه، دست به خودکشـــی زده است. آن‌ها می‌گویند: برخی حتی برای بازگشتِ او بـــه کار پادرمیانـــی کردند و از حالِ بـــد آرش گفتند اما با لغو ممنوع‌الورودی این کارگر مخالفت شد.

رامین اناری، نماینده کارگران قراردادی و شرکتی، نیز در تماس با «ایلنا» از پیگیریِ این موضوع خبر داد و گفت: مورد خودکشی در پتروشـــیمی چـــوار را پیگیری کردیم و متوجه شـــدیم آرش تبرک، وقتی برای کار به کارخانه مراجعه می‌کند، متوجه می‌شود که جای او کســـی دیگر را جایگزین کرده‌انـــد! اناری همچنین از خودکشیِ راننده استیجاری شـــهرداری ارومیه خبر می‌دهد و می‌گویـــد: این راننده نیز به فاصله‌ی چند روز بعد از خودکشـــیِ کارگر پتروشـــیمیِ چوار به دلیلِ مشـــکلات اقتصادی و معوقاتِ مزدی دست به خودکشی می‌زند.

انتشار خبر خودکشـــیِ دو کارگر در یک هفته و همچنین اخبار منتشر شـــده از خودکشیِ کارگران از ابتدای سال تاکنون را باید زنگِ خطری جدی دانســـت. خودکشی‌هایی که عمده‌ترین علت آن‌ها اخراج از کار و مشکلاتِ اقتصادی و معیشتی است. از یکسو مشکلاتِ معیشتی کارگران را در تنگنا قرار داده و از طرفی دیگر نبودِ امنیتِ شغلی و آمار بالای بیکاران، موقعیتِ آن‌ها را در بازار کار متزلزل کرده است.

بیکار کردنِ کارگران هم آســـان است و هم قانونی؛ کافیست زمانِ قرارداد – که معمولا یه ماهه تا ســـه ماهه اســـت – به پایان برســـد، آنوقـــت هیچ اراده‌ای نمی‌توانـــد مقابل کارفرما بایســـتد و مانع اخـــراج کارگر شـــود! به همیـــن دلیل وقتی کارگری یک شبه بیکار می‌شـــود و جای او را کارگری دیگر می‌گیرد، کارگرِ اخراج شـــده دیگر امیدی برای بازگشـــت به کار ندارد. حالا تصور کنید کارگرِ اخراج‌شـــده در شهری مثل ایلام زندگی کنـــد و احتمال پیدا کـــردنِ کار برایش محدود باشـــد. کنار همه‌ی اینها، مشکلاتِ معیشتیِ را هم قرار بدهید؛ تصور کنید یک شـــبه متوجه می‌شـــوید که از فردا دیگر قرار نیســـت همین حداقل حقوقی که کفاف هزینه‌های زندگی را نمی‌دهد، دریافت کنید. شـــاید «آرش تبـــرک»، کارگرِ جوانِ کارخانـــه‌ی چوار ایلام را باید در چنین موقعیتی دید.

بیش از ۹۰ درصدِ کارگران به دلیـــلِ قانونی بودنِ قراردادهای موقت، در معرضِ اخراج‌های یک شـــبه قرار دارند و ممکن است فردا همین حداقل حقوق را هم نداشـــته باشند! کارگرانی که به دلیلِ موقت بودنِ قراردادهایشان حتی نمی‌توانند ابتدایی‌ترین و بدیهی‌ترین حقوق خود را مطالبه کنند.

اتفاقی که بـــرای آرش تبرک، محمد منصـــوری و علی‌محمد کریمی افتاد برای برخی دیگر از کارگران نیز افتاده است؛ اوایل امسال ســـه کارگرِ یک کارخانه‌ی پتروشیمی، با سابقه‌ی بالای ۱۵ ســـال کار، به دلیلِ نوشـــتنِ نامه‌ای به استاندار و درخواست برای افزایش حقوق خود، از کار بیکار شـــدند و با وجود نامه‌های بســـیاری که به وزیر و وکیل و نماینده‌ی شهرشان نوشتند، هنوز نتوانسته‌اند به کار برگردند. به جرأت می‌توان گفت که کارگران زیادی چنیـــن موقعیتی را تجربه کرده‌انـــد؛ کارگرانی که بعد از اخراجِ یک شبه، به استیصال افتاده‌اند.

اینجاســـت که مدافعانِ سیاســـتِ تعدیل اقتصـــادی و موافقانِ موقت‌ســـازیِ قراردادهای کار، فریز مزدی، آزادسازی قیمتها، و حامیانِ حضورِ پرقدرتِ پیمانکاران باید به این سوال پاسخ بدهند که آنچه تا به امروز اجرایی شـــده جز ناامیدی و بیچارگی برای کارگران چه دســـتاوردِ دیگری داشته است؟ تولید افزایش یافته یا رشـــد اقتصادی حاصل شده؟! آن‌ها که سوار شدن بر گرده‌ی کارگران را تنها راه پیشـــرفت می‌دانند، بـــه کدام یک از اهداف خود رسیده‌اند؟

کســـانی که افزایشِ حداقلیِ دســـتمزد را عامل تورم می‌دانند و معتقدند باید به سیاســـتِ انقباضِ دســـتمزدها ادامه داد، بگویند برای کارگری که با ســـه شـــیفت کار باز هـــم نمی‌تواند از پسِ حداقلی‌ترین هزینه‌های زندگی بربیاید، چه برنامه‌ای دارند؟ آن‌ها که می‌گویند قوانینِ تضعیف‌شده‌ی کار و تأمین اجتماعی به ضرر کارفرما و تولید اســـت و در پیِ اصلاحِ آن هســـتند بگویند برای کارگری که بعد از ۱۵ســـال کار اخراج می‌شود، و یا کارگری که بعد از ماه‌ها کار نمی‌تواند دســـتمزدِ خود را از کارفرما بگیرد چه برنامه‌ای دارند؟ مخالفانِ حذف پیمانکاران و سروسامان دادن به قراردادهای کار بیایند و بگویند نسخه‌شان برای کارگرانی امنیتِ شغلی ندارند، چیست؟

۷۰ درصد قطعات در داخل تولید می‌شود؛

افزایش ۲۰ درصدی نرخ قطعات خودرو

رییس انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه ســـازان خودرو کشور خاطر نشـــان کرد: ۷۰ درصد قطعات خودرو در داخل کشور تهیه و تولید می‌شود اما بازار با نرخ دلار قیمت‌های خود را تنظیم می‌کند.

محمدرضا نجفی منش با بیان اینکه قطعه‌ســـازان عمده با ارز نیمایی اقدام به واردات می‌کند، گفت: نوســـان‌های نـــرخ ارز بر قیمت قطعات خـــودرو در بازار تاثیر روانی می‌گذارد از این‌رو شـــاهد افزایش نرخ این قطعات در بازار لوازم یدکی هســـتیم این در حالیست که قیمت قطعات برای مصرف‌کننده عمده که خودروسازان هستند چندان ملموس نیست و در کوتاه‌مدت خود را نشان نمی‌دهد.

به گفته وی؛ بازار لوازم یدکی به‌صورت آنی از نوسان‌های نرخ ارز تاثیر می‌پذیرد اما از سوی دیگر روند کاهشی شدن قیمت آنها کند است.

رئیس انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌ســـازان خودرو با بیان اینکـــه نرخ ماهی صید شـــده از دریا نیز از نوســـان‌های نرخ ارز تبعیت می‌کنـــد، تصریح کرد: ۷۰ درصد قطعات خودرو در داخل کشـــور تهیه و تولید می‌شود اما بازار با نرخ دلار قیمت‌های خود را تنظیم می‌کند.

نجفی‌منش عرضه خودرو در بورس را راهکار برون رفت خودروسازان از شـــرایط ضرر و زیان عنوان کرد و افـــزود: خودروهای داخلی باید در بورس عرضه شـــوند تا قیمت آنها واقعی شود؛ به نظر می‌رسد اگر تمام خودروهایی تولیدی در بورس شوند بازار خودرو به تعادل برسد.

این فعال اقتصادی با بیان اینکه دولت امکان افزایش قیمت خودرو را ندارند، گفت: هرگونه افزایش نرخ خودرو از سوی دولت با مخالفت‌های شـــدید همراه خواهد شـــد از این‌رو برای از بین بردن فاصله قیمتی از کارخانه تا بازار تنها راهکار عرضه خودروهای داخلی در بورس است.

به گفته نجفی منش؛ اگر اختلاف قیمت بین کارخانه و بازار از بین برود تردید نداشته باشید که دیگر شاهد صف‌های طولانی برای خرید خودرو در بازار نخواهیم بود.وی نســـبتی بین واردات خودرو و ایجاد تعادل در بازار خودرو در داخل کشور برقرار نکرد و افزود: عده‌ای در کشور علاقه دارند که خودرو خارجی ســـوار شـــوند و به نظر می‌رسد عرضه اینگونه خودروها نیاز بخشـــی از بازار را تامین کنـــد. اگر زیان از تولید داخلی از بین برود خودروســـاز داخلی می‌تواند به میزان کافی تولید و محصولات خود را در بازار عرضه کند.

همچنیـــن در این رابطـــه عبدالرضا محمدی رئیـــس اتحادیه دارنـــدگان تعمیرگاه‌ها، با اشـــاره به افزایش نـــرخ لوازم یدکی در بازار، گفـــت: فروش لوازم یدکی کاهش پیدا کرده اســـت و شـــاید مغازه‌داران برای پاس کردن چکی که از روزهای گذشته کشیده‌اند و برای پر کردن حساب بانکی اقدام به فروش کند اما در مجموع فروش لوازم یدکی در بازار ریزش کرده است.

آخرین قیمت تیبا، پژو، سمند و تارا؛

بازار خودرو در سراشیبی قرار گرفت

روند بازار خودرو، از قفل شـــدن خرید و فـــروش حکایت دارد و رکود شـــدید در بازار حاکم است. برخلاف اعلام ســـایت‌ها و فضای مجازی کـــه از افزایش قیمت خودرو خبر می‌دهند، اما همزمان با کاهش قیمت دلار در بازار، خودرو نیز در مســـیر ریزشی قرار گرفته است. با این حال، روند بازار از قفل شـــدن خرید و فروش حکایت دارد و رکود شـــدید در بازار حاکم اســـت. آن‌طور که در گزارش‌های میدانی مشاهده می‌شود، در حـــال حاضر پراید۱۱۱ در بازار ۲۶۸ میلیون تومان قیمت دارد و پراید ۱۳۱ نیز به قیمت ۲۶۸ میلیدن تومان به فروش می‌رود.بر همین اساس، تیبا هاچبک پلاس در بازار ۵ میلیون تومان ارزان شـــد و به قیمت ۲۸۷ میلیون تومان کاهش یافت. این در شرایطی است که هفته گذشته تیبا مرز ۳۰۰ میلیون تومان را هم رد کرده بود.

گزارش‌هـــای میدانی همچنین حاکی از آن اســـت که قیمت پژو ۲۰۶ تیپ۲ مدل ۱۴۰۱ در حـــدود ۵۳ میلیون تومان کاهش یافت و به ۴۵۵ میلیون تومان رســـید. پژو ۲۰۷ فول نیز با کاهش ۷۵ میلیون تومانی را تجربه کرد و ۵۷۰ میلیون تومان به فروش رفت.

همچنیـــن پژو پارس TU۵ ریزش ۷۲ میلیون تومانی را تجربه کرد و به قیمت ۵۱۶ میلیون تومان رســـید. پژو پارس سال هم با کاهش ۷۳ میلیون تومانی، ۴۶۵ میلیون تومان فروخته شد.

در این میان، سمند EF۷ نیز به قیمت ۴۷۰ میلیون به فروش می‌رود و تارا دنده‌ای به ۶۵۰ میلیون تومان رسیده است.

آن‌طـــور که فعالان بازار می‌گویند، نرخ‌هایی که پیش از این در فضای مجازی عنوان می‌شد، ناشی از افزایش نرخ ارز و حباب بود.

اسد کرمی، نایب رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودروی تهران درباره روند بازار گفته است، از روز پنجشنبه گذشته و با تغییر رئیس کل بانک مرکزی که در ادامه شـــاهد افت دو تا سه‌هزار تومانی نرخ دلار بودیم، قیمت خودروهای داخلی در سراشـــیبی سقوط قرار گرفته است؛ با این حال هنوز بازار راه نیفتاده است.

بـــه اعتقاد او، ایـــن افت قیمـــت در خودروهای مونتـــاژی و خارجی ملموس‌تر و شدیدتر بود.

نمایشـــگاه‌داران عنـــوان می‌کنند که به‌طور متوســـط به‌ازای هر ۵۰۰ میلیـــون تومان قیمت خودروها، دیروز شـــاهد افـــت ۲۰ تا ۲۵ میلیون تومانـــی قیمت خودروهای داخلـــی بودیم و این افـــت در خودروهای مونتاژی و خارجی تا ۲ برابر (یعنی ۴۰ میلیون تومان) بوده است.

فعالان بازار خودرو عنـــوان می‌کنند؛ در صورت تداوم روند نزولی نرخ دلار، می‌شود امیدوار بود که قیمت‌ها در بازار خودرو هم ریزشی شود؛ اما به شرط این‌که خودروسازان هم نیاز بازار را تامین کنند، وگرنه همچنان در بازار شاهد بی‌ثباتی خواهیم بود.

یک مقام مسئول مطرح کرد:

تا سال ۱۴۲۰ باید بحران گازی را تحمل کنیم

رییس دفتر انرژی سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه تا ســـال ۱۴۲۰ باید بحران گازی را تحمل کنیم گفت: پنج فاز پارس جنوبی باید افتتاح شـــود تا بتوان کسری گاز خود را جبران کنیم.

نشست کمیســـیون انرژی اتاق ایران با حضور اعضای این کمیســـیون و احمد زراعت کار ریاست دفتر انرژی سازمان برنامه و بودجه برگزار شد. در این نشست زراعت کار با اشـــاره به کاســـتی‌ها و ایرادات برنامه‌های توسعه پیشـــین گفت: در برنامه هفتم توسعه باید نگرش‌ها به شـــیوه دیگری باشـــد که بتواند نتایـــج آن را در اقتصاد مشاهده و پنج سال آینده کارنامه موفقی از خود به جای بگذاریم. برنامه هفتم توسعه با همکاری و هفکری همه بخش ها باید جلو برود.

این مقام مســـئول ادامه داد: ســـخنان من به این معنا نیست که برنامه‌های پیشین توسعه همه ناصحیح بودند. یکـــی از دلایل عدم موفقیت برنامـــه های اقتصادی به شـــرایط عمومی کشـــور باز می‌گردد، بخش انرژی نیز شـــرایط مســـاعدی ندارد و این حال بـــد انرژی باعث می‌شود به همه بخش های اجتماعی و سیاسی سرایت کند.

زراعت کار با اشـــاره به بحرانی شدن بخش انرژی در دو سه سال اخیر گفت: حوزه انرژی حوزه پیشرو اقتصاد ایران در صد ســـال اخیر بود که هم اکنـــون با بحران مواجه شده است. اگر این بخش نتواند خود را سرپا نگه دارد نمی‌دانیم سایر بخش‌ها چه شرایطی خواهند داشت. موضوع ناترازی انرژی در حامل‌ها باید حل شـــود تا به کمک آن بتوانیم ایفاگر نقش در منطقه و جهان باشیم.

رییس دفتر انرژی سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه تدوین برنامه جامع توســـعه نتیجه بخش نیست، گفت: شرایط کشـــور به گونه‌ای اســـت که باید برنامه ریزی جامع کنار گذاشـــته شـــود و روی موضوع و هسته‌های کلیدی که بحران دارند متمرکز شویم و آنها را جلو ببریم اینگونه سایر موارد را در چارچوب نرمال دنبال کنیم.

وی با اشـــاره به تمرکز جهان بر سهم الکتریسته گفت: چشـــم انداز انرژی جهان به ســـمت الکتریسته حرکت می‌کند و تلاش دارد ســـهم ۲۱ درصدی را به ۵۱ درصد ارتقاء بدهد این موضوع علاوه بر تاثیراتی که در محیط زیست می‌گذرد تلسط فناوری را نیز حفظ می کند.

زراعت کار با بیان اینکـــه قدرت‌های جهان در تلاش هســـتند که نفت را از اقتصاد خود حذف کنند گفت: به نوعی تســـلط بر نفت باعث ایجاد قدرت‌های منطقه‌ای شـــده اســـت از این رو کشـــورها تلاش دارند سهم ۳۵ درصدی اقتصادی خود از نفت را به ۴ تا ۵ درصد تقلیل بدهند.

این مقام مسوول سهم مصرف گاز در بخش خانگی را ۳۳ درصد دانست و افزود: همچنین ۳۴ درصد از گاز به نیروگاه‌ها می‌رود و این آمار می‌تواند فاجعه آمیز باشد که حجم قابل توجهی از گاز در نیروگاهها مصرف می‌شود.

وی ادامه داد: ۷ میلیارد دلار از مرغوبترین ارز کشور به ســـمت نیروگاه‌ها می‌رود و ما مجبوریم که برق درست کنیم.

وی با اشـــاره به ســـهم اندک ایران در صادرات انرژی گفـــت: ایران جزو دومین کشـــور در زمینه ذخایر گازی است اما شـــانزدهمین صادرکننده گاز در دنیاست و این پارادوکس استراتژی اشتباه ما را به خوبی نشان می‌دهد. این تفکر ســـال‌های پیش ایجاد شد که گاز را به سمت صنایع هدایت کنیم و این گونه تولید ناخالص کشـــور را افزایش بدهیم. این درحالی است که روسیه با تسلط خود بر منابع گازی خود در کشور توانست نقش‌های جدیدی در صحنه بین المللی برای خود تعریف کند تا مواردهای تخاصم و تهاجم را کنترل کند و ابزاری برای مستحکم کردن موقعیت خود در منطقه ایجاد کند.

وی با بیان اینکه تا ســـال ۱۴۲۰ باید بحران گازی را تحمل کنیم گفت: پنج فاز پارس جنوبی باید افتتاح شود تا بتوان کسری گاز خود را جبران کنیم.

وی ادامـــه داد: مهمتریـــن چالش‌هـــای بخش انرژی عبارتند از: تحریم‌های بین المللی، عدم توجه به مدیریت مصرف و بهینه سازی انرژی، سهم پایین فرآورده‌های با کیفیت از تولیدات، ناکارآمدی رابطه مالی صنعت برق و دولت، ناکارآمدی رابطه مالی شرکت ملی نفت و دولت، کمبـــود منابع مالی جهت ســـرمایه گذاری در طرح‌های توسعه‌ای و نگهداشت میادین نفت و گاز .

وی در پایـــان گفت: ما ذخایر انـــرژی به میزان کافی داریم و بـــا تولید ۱٫۵ میلیون بشـــکه نفت می‌توان به راحتی مـــا را در صحنه های بین المللـــی کنار بگذارند اما اگر تولید به شـــش میلیون بشکه برسد امکان حذف کردن ما سخت‌تر خواهد شد.

در ادامه نشســـت آرش نجفی رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران با اشاره به توافق‌های ایران و فرانسه در زمینه انرژی گفت: بخـــش خصوصی باید در تصمیم گیری‌ها مداخله کند و با تلاش‌های بسیاری که ما انجام داده‌ایم توانســـتیم یک عضو را از بخش خصوصی را در شورای عالی انرژی قرار بدهیم.

وی با طرح این پرسش که چرا به این روز افتادیم گفت: در سال‌های اخیر در همه زمینه‌ها به جای پیشرفت افول کردیـــم چراکه بخش خصوصی را در تصمیم گیری‌ها و بازی‌ها حذف کردیم. انجمن بهینه سازی مصرف انرژی ۱۶ ســـال پیش در اتاق ایران تشکیل شد؛ آن زمان این انجمن اعلام کرد که ما در ۲۰ سال آینده با ناترازی گاز مواجه خواهیم شـــد. در آن زمان تحلیل‌های آنها مورد ریشـــخند همگان قرار گرفت اما امروز می‌بینیم که این موضوع به یک واقعیت تبدیل شده است.

وی ادامه داد: اگر امروز نوسان‌های دلار را داریم به این دلیل اســـت که تولید سرانه ملی و تولید اقتصادی پایین آمده است اگر اقتصاد نوسان دارد به این دلیل است که بخش خصوصی اجازه بالانس اقتصادی داده نمی‌شود.

رییس کمیسون اتاق انرژی ایران ادامه داد: ورود بخش خصوصـــی نتیجه بخش خواهد بود چراکه ما برای بقای خود تـــلاش می‌کنیم و جنگنده هســـتیم. این درحالی اســـت که کارمندان دولت اگر کار کنند یا کار نکنند در پایـــان ماه حقوق خود را دریافت می‌کنند اما ما برای بقا باید بجنگیم از این رو تجربه‌های ســـازنده‌تری در حوزه صنعت و اقتصاد خواهیم داشت.

وی با بیان اینکه ما نمی‌توانیم توســـعه را تعریف کنیم گفـــت: در حال حاضر آب، برق، گاز نداریم این وضعیت فعلی ماســـت ســـرپا ماندن و حفظ کردن خود مهمتر از توسعه است .

وی با اشاره به لزوم بهینه سازی روی بخاری‌ها عایق و پنجره ها گفت: فعالان حوزه بخاری بر این باورند که بـــا تعویض و ارتقاء بخاری‌ها می‌توانند ۲۰۰ میلیون متر مکعب گاز صرفه جویی کنند.

گفت‌وگو

بغزیان: بگویند رقم دلار ۲۸۵۰۰ تومانی نیما را از کجا آوردند

قیمت ارز باز هم دستوری شد

■ مریم فکری

محمدرضا فرزین، رییس کل جدید بانک مرکزی اعلام کرده است نرخ دلار در ســـامانه نیما ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومـــان خواهد بود، این در حالی اســـت که یک کارشـــناس اقتصادی معتقد است: به نظر من این‌که نـــرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان از کجا آمده اســـت، جای تامـــل دارد. رونمایی از یک سیاســـت جدیـــد در بانک مرکزی به دنبـــال تغییر و تحولات مدیریتی در این نهاد بزرگ، اتفاقی اســـت که روز پنج‌شـــنبه هفته گذشته به دنبال سقف‌شکنی‌های ساعتی و روزانه قیمت دلار اتفاق افتاد.روز پنج‌شـــنبه هفته گذشته محمدرضا فرزین جایگزین علی صالح‌آبادی در بانک مرکزی شـــد و در اولین اظهارنظر، اعلام کرد که حتما نـــرخ نیما را روی قیمت ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومـــان تثبیت خواهیم کرد و به این ترتیـــب، واردات تمامی کالاهای اساســـی و مواداولیه و ماشـــین‌آلات را با این نرخ تامین خواهیم کرد. او همچنین یکی از مشـــکلات ســـامانه نیما را عدم هماهنگی بین نقشه تجاری و ارزی دانست که باعث می‌شود گاهی نـــوع ارز لازم در اختیار تاجر نباشـــد و گفت: نـــرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان، عرضه و تقاضای این ســـامانه را به تعادل می‌رساند و باعث می‌شـــود تامین‌کنندگان ارز در این بازار و بنگاه‌ها و عرضه‌کنندگان هم آســـیب نبینند.رییس کل بانک مرکزی در عین حال متذکر شد: نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برای یک دوره یک ســـاله اســـت و هدف ما این اســـت که پیام ثبات به بـــازار کالا بدهیم، چون بازار کالا باید بداند قیمت کالاها چند است و با چه نرخی کالاها معامله می‌شـــوند. گزارش‌ها حاکی از آن است که قیمت دلار در بازار آزاد در حال حاضر ۳۹ هزار و ۲۰۰ تومان اســـت و این یعنی یک فاصله نزدیـــک به ۱۱ هزار تومان میان ایـــن دو نرخ وجود دارد. بر همین اســـاس، با سیاســـت جدید بانک مرکزی می‌توان گفت که اقتصاد دســـتوری بیش از پیش در آینده تقویـــت و رانت‌هایی احتمالا به دلیل فاصله قیمتی دلار نیمایی با بازار آزاد ایجاد خواهد شد. این در شـــرایطی است که دولت در اردیبهشت‌ماه امسال ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف کرد به این دلیل که رانت‌های آن را از بین ببرد و به سمت آزادسازی قیمت‌ها حرکت کند.

نرخ دلار میخکوب شد

آلبـــرت بغزیان، کارشـــناس اقتصادی درباره سیاســـت اخیر بانک مرکزی در رابطـــه با دلار ۲۸ هـــزار و ۵۰۰ تومانی نیمایی، گفت: اگر این را سیاســـت ارزی بگذاریم، یـــک نوع میخکوب کردن نرخ ارز اســـت. یعنی در شرایطی که تغییر نرخ ارز، ساعتی و روزانه شده بود، این تصمیم باعث شـــد تا افزایش نرخ ارز متوقف شـــود.وی با بیان این‌که اعلام یک نرخ برای هدف‌گذاری شاید فعلا می‌توانست اقدام مناســـبی باشد، افزود: نکته این‌جاست که برای این‌که بتوانیم روند بازار را کاهشـــی ببینیم، باید برنامه دیگری را در پیش گیریم. همان‌طور که ۳ هزار تومان دیروز کاهش پیدا کرد، اما امروز شاهد افزایش حدود هزار تومانی نسبت به دیروز بودیم.

نرخ دلار چگونه روز جمعه مشخص می‌شود؟

این کارشـــناس اقتصادی با طرح این سوال که چطور روز جمعه‌ها نرخ ارز مشخص می‌شود؟ عنوان کرد: در برخی از سایت‌ها روزهای جمعه هم نرخ ارز را معرفی می‌کنند. بانک مرکزی که تعطیل است، بازار متشـــکل ارزی که تعطیل است و صرافی‌ها تعطیل هستند، اما نرخ ارز را تغییـــر می‌کند.بغزیان تاکید کرد: واقعا بانک مرکزی باید این‌گونه سایت‌ها و جاهایی که افراد مراجعه می‌کنند و صرافی‌هایی کـــه از بازار آزاد نـــرخ می‌گیرند، نظارت کند. بـــازار آزاد یعنی چه؟ مگر بازار آزاد می‌تواند ســـایت داشته باشد؟ این حتما از طرف یک عده‌ای مدیریت شده است؛ حالا یا دلال یا واسطه. هر چه اسم آن را می‌گذاریم، سوال این اســـت که این نرخ‌ها را چه کسانی تعیین می‌کنند؟وی متذکر می‌شـــود: بانک مرکزی باید جلوی این نهادها را بگیرد و بانک مرکزی بهتر از همه هم می‌داند و واقف اســـت که ماهیت این‌گونه بازارها چیست.

این‌گونه سیاست دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی شکست می‌خورد

این کارشـــناس اقتصـــادی در ادامه دربـــاره دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی گفت: ما امیدواریم بانک مرکزی با عرضه ارز در آن نرخ به واردکنندگان واقعی و نظارت بر این‌که این ارز را برای درخواســـتی که دارند، جلوی رانت احتمالی را بگیرد. بغزیان افزود: اگر قرار باشد مثل زمان ارز ۴۲۰۰ تومانی، دلار را بگیرند و بانک مرکزی نظارت نکند و کالاهایی وارد شـــود که این کالاها بـــا قیمت‌های ارز آزاد فروخته شـــود، عملا به شکست می‌خورد و ایجاد رانت می‌کند. وی تصریح کرد: دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان عدد پایینی نیســـت و این عدد برای اقتصاد ما بالاســـت؛ اقتصادی که بتواند برای رفاه مردم خود تورمی را متناسب با رشد درآمد ایجاد کند و قدرت خرید را بالا ببرد تا امیدی برای خانه‌دار شدن و خودرودار شدن ایجاد شود. این نرخ هنوز هم کماکان بالاســـت.این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: دلال‌ها و ایادی‌ای که در مدیریـــت قبلی بانک مرکزی بودند و از آنجا نرخ را مدیریت می‌کردند، باید جمع‌آوری شوند و بانک مرکزی هم هیچ‌گونه رودربایستی‌ای نداشته باشد؛ وگرنه بعد از چند صباحی متاسفانه باید شاهد برگشت باشیم. بغزیان همچنین در ادامه تاکید کـــرد: به نظر من این‌که نرخ ۲۸ هـــزار و ۵۰۰ تومان از کجا آمده است، جای تامل دارد.

افزایش نرخ سود بانکی به کمک بازار می‌آید؟

این کارشـــناس اقتصادی درباره تاثیر افزایش نرخ سود بانکی روی بازار ارز نیز گفت: سیاست نرخ سود بانکی روی ارز اثری ندارد. نرخ ســـود بانکی درست است که برای سپرده‌گذار خوب است، اما این را باید در نظر داشته باشیم که سپرده‌های کلان در اختیار افراد حقیقی و حقوقی خاصی است. بغزیان عنوان کرد: این سیاست جذابیتی برای سپرده‌گذاری به آن حدی ایجاد نمی‌کند که یک فرد بگوید پول خود را در بانک می‌گذارم و سه سال هم پول خود را بلوکه کنم. در عین حال، بازار دست دومی هم نداشته باشد. اگر بتواند اوراق را بفروشد، خوب است، اما اگر قرار باشد بلوکه شود، باید تورم نیز مدیریت شود. وی افزود: تورم اگر بالاتر باشد، افراد می‌گویند برای تورم برای مثال ۴۵ درصدی، می‌روم کالا می‌خرم و در خانه می‌گذارم یا دلار و طلا می‌خرم. مطمئن باشید که اگر دلار مدیریت شود، ما تورمی از جانب خیلی از بازارها نخواهیم داشـــت.این کارشناس اقتصادی متذکر شد: البته یک نکته‌ای که وجود دارد، این اســـت که شاید بتواند نرخ سود بانکی برای سپرده‌گذار خودی نشـــان دهد، ولی هزینه تولید را هم باید در نظر بگیریم. یعنی بانک‌ها باید با این نرخ‌های بالا تسهیلات بدهنـــد. این‌گونه تولیدکننده بهانه پیدا می‌کنـــد که به دلیل این‌که تســـهیلات گران گرفته، باید کالای خود را هم گران‌تر بفروشـــد. این‌گونه یعنی ما ســـمت تولید را نادیده گرفته‌ایم.بغزیان خاطرنشان کرد: دولت باید یک‌سری وجوه به بانک‌ها بدهد تا ارزان‌تر وام دهند و عده‌ای با دسترسی به این وام‌ها، رانت برایشان ایجاد می‌شود. باز دوباره ما در این شرایط به ســـر جای اول برمی‌گردیم که نرخ سود بانکی را بالاتر ببریم که در دور باطل می‌افتیم.